KNIHY ODVAHY

A DOBRODRUŽSTVÍ

SVAZEK 5

Robert Louis Stevenson

POKLAD NA OSTROVĚ

Poklad na ostrově

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.albatros.cz
www.albatrosmedia.cz

Robert Louis Stevenson

Poklad na ostrově – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2026

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

ROBERT LOUIS STEVENSON

POKLAD NA OSTROVĚ

ROBERT LOUIS STEVENSON

POKLAD NA OSTROVĚ

ILUSTROVAL MILOŠ NOVÁK

ALBATROS

Translation © Petr Eliáš, 2026
Illustrations © Miloš Novák – heir, 2026
Epilogue © František Novotný, 2026

ISBN tištěné verze 978-80-00-08091-8
ISBN e-knihy 978-80-00-08094-9 (1. zveřejnění, 2026) (epub)
ISBN e-knihy 978-80-00-08095-6 (1. zveřejnění, 2026) (mobi)
ISBN e-knihy 978-80-00-08093-2 (1. zveřejnění, 2026) (ePDF)

Pro S. L. O.,
amerického džentlmena,
jehož klasický vkus byl měřítkem,
podle něhož následující příběh vznikl,
a jemuž je nyní, výměnou za nespočet překrásných hodin
s veškerou úctou a náklonností věnován,
oddaný přítel a autor.

Váhavému čtenáři

Zda staré písně námořníků
o bouřích, vedru, mrazu, tmách,
o škunerech a lítém křiku,
o ostrovech a o truhlách,
o zakopaných pokladech
a trosečnících ztracených
okouzlí jak kdysi – ach –
i dnešní mladé mořeplavce,

nechť tedy zní! Však jestli ne
a jestli mládí učenlivé
už nechce tenhle starý svět,
zapomnělo na své touhy dravé,
Kingstona, Ballantyna chrabré,
či Coopera, pána lesů i vln,
pak budiž, věčně nic netrvá,
ať jdeme ke dnu, piráti i já.

ČÁST PRVNÍ

STARÝ BUKANÝR

1
Starý mořský vlk u Admirála Benbowa

Na neúnavné naléhání zemana Trelawneyho, doktora Liveseye i ostatních pánů, abych sepsal vše, co se seběhlo kolem Ostrova pokladů, pěkně od začátku do konce, a nevynechal nic než polohu ostrova, a to jen proto, že tu stále zůstává nevyzvednutý poklad, pouštím se ve století Páně osmnáctém do psaní a vracím se do časů, kdy můj otec provozoval hostinec U Admirála Benbowa a pod naší střechou se poprvé ubytoval dohněda opálený starý námořník s jizvou od šavle.

Pamatuji si to, jako by to bylo včera, když se přišoural ke dveřím hostince a za ním ho na trakaři následovala jeho námořnická truhla. Byl to vysoký, mohutný, silný a sluncem osmahlý chlap, přes rameno umazaného modrého kabátu mu spadal dehtovaný copánek, ruce měl drsné a zjizvené a nehty černé a zlámané. Přes jednu tvář se mu táhla popelavě šedá jizva od šavle. Vzpomínám si, že se rozhlédl po lokálu, hvízdl a pak spustil starou námořnickou odrhovačku, kterou později zpíval dost často:

Patnáct chlapů na truhle mrtvýho sedí,
johoho, a pijou rum!

Měl vysoký, starý a nejistý hlas, který zněl, jako by jej někdo naladil a pak zlámal vratidlovými tyčemi. Pak jakýmsi sochorem, o který se opíral, zabušil na dveře, a když se objevil můj otec, houkl na něj, že si dá sklenici rumu. Když ji dostal, upíjel z ní, zvolna jako znalec, převaloval tekutinu po jazyku a pořád se rozhlížel kolem sebe, chvíli se díval na útesy a pak na vývěsní štít.

„Šikovná zátočina," povídá po chvíli. „Máš tu svou kořalnu na hezkým místě, kamaráde. Hosti choděj?"

Otec odpověděl, že ne, nechodí, věčná škoda.

„Tak to je přístav akorát pro mě," odtušil. „Poslyš, kamaráde!" zavolal na muže, který tlačil trakař. „Pojď sem s tou truhlou a pomoz mi s ní nahoru. Nějakej časek se tu zdržím," pokračoval. „Jsem obyčejnej chlap, nepotřebuju než rum a špek a vejce a tuhle svou hlavu, abych mohl pozorovat lodě. Jakže mi máte říkat? Říkejte mi kapitáne. Ha, je mi jasný, co si myslíte – nate," a na práh hodil tři čtyři zlaté mince. „Až to projím a propiju, tak mi řekněte," povídá a tváří se u toho přísně jako velitel.

Baže, oblečený byl sice ošuntěle a mluvil obhrouble, ale nevypadal ani trochu jako chlap, který sloužil před stěžněm, ale spíš jako důstojník nebo kapitán, zkrátka někdo, kdo je zvyklý rozkazovat a neposlušnost trestat. Muž s trakařem nám řekl, že ho včera ráno vysadil poštovní dostavník U Krále Jiřího, že se vyptával na hostince na pobřeží, a když se doslechl, že ten náš má dobrou pověst a široko daleko nic není, vybral si, že se ubytuje právě zde. Víc jsme se toho o našem hostovi nedozvěděli.

Byl to nemluvný člověk. Celý den se s mosazným dalekohledem potuloval po zátoce nebo na útesech, večer pak proseděl v koutě lokálu u ohně a vydatně se naléval rumem s vodou. Když na něj někdo promluvil, většinou neodpověděl, jen zničehonic zvedl divoký pohled a prudce vydechl nosem, jako když se zahouká na mlhový roh. A já i ostatní, kdo k nám chodili, jsme si brzy zvykli nechávat ho na pokoji. Každý den po návratu z procházky se ptal, jestli kolem po cestě nešli nějací námořníci. Ponejprv jsme si mysleli, že se tak ptá, protože touží po společnosti lidí téhož řemesla, ale posléze jsme přišli na to, že se jim touží vyhnout. Když se u Admirála Benbowa přece jen nějaký námořník ubytoval (jak se tu a tam stávalo, mířili tudy pobřežní cestou do Bristolu), nejdřív si ho škvírou v závěsu řádně prohlédl, než vstoupil do lokálu, a v jeho přítomnosti pak byl tichý jako myš. Pro mě na celé té věci nebylo pranic tajemného, protože se se mnou o své obavy tak trochu podělil. Jednoho dne si mě vzal stranou a slíbil mi stříbrnou čtyřpenci vždycky prvního v měsíci, jen když budu „mít oči na šťopkách a dívat se po jednonohým námořníkovi", a jakmile se objeví, tak mu to ohlásím. Často se stávalo, že když jsem se prvního přihlásil o odměnu, jen si odfrkl nosem a přejel mě pohledem, ale neuplynul ani týden a on si to rozmyslel, donesl mi

mou čtyřpenci a připomněl mi můj úkol dávat pozor na „jednonohýho námořníka“.

Snad vám ani nemusím vypravovat, jak mě ten člověk strašil ve snech. Za nočních bouří, kdy vichr otřásal stavením, v zátoce zuřil příboj a vlny duněly o útesy, vídal jsem ho v tisíci různých podob a s tisícem ďábelských výrazů v tváři. Jednou měl nohu uťatou pod kolenem, jednou hned pod kyčlí. Jindy vypadal jako nestvůra, která měla odjakživa jen jednu nohu, přímo uprostřed těla. Představa, jak běží, přeskakuje keře a strouhy a pronásleduje mě, byla mou nejhorší noční můrou. Čtyři pence byly venkoncem chabá náhrada za tyhle ohavné představy.

Ale jakkoli mě myšlenky na jednonohého námořníka děsily, samotného kapitána jsem se bál daleko míň než všichni ostatní, kdo ho znali. Někdy večer vypil mnohem víc rumu s vodou, než jeho hlava unesla, a pak někdy seděl a zpíval ty své strašlivé staré námořnické písně a nikoho si nevšímal. Ale jindy všem objednal pití a pak nutil roztřesenou společnost poslouchat jeho historky nebo sborem doprovázet jeho zpěv. Dům se často otřásal popěvkem „johoho, a pijou rum“ a všichni sousedi zpívali jako o život, neboť se ho skutečně báli, a jeden hulákal hlasitěji než druhý, jen aby zůstal bez povšimnutí. V těchto náladách si totiž kapitán musel za každou cenu prosadit svou. Když chtěl zjednat ticho, práskl rukou do stolu. Byl schopen vyskočit v záchvatu vzteku, když mu někdo položil otázku, a někdy totéž provedl proto, že se nikdo na nic nezeptal a on usoudil, že obecenstvo nesleduje jeho vyprávění. Nikoho nenechal z hostince odejít, dokud se sám nezpil tak, že se sotva odpotácel do postele.

Jeho historky děsily lidi ze všeho nejvíc. Byly příšerné – plné oběšenců, odsouzenců kráčejících po prkně, bouří na moři, odlehlých ostrůvků a divokých událostí a míst ve Španělských državách na americké pevnině. Podle svého vyprávění nejspíš prožil dosavadní život mezi nejodpornějšími stvořeními, která kdy Bůh nechal vyplout na moře, a jazyk, jímž své historky vyprávěl, prosté venkovany děsil skoro stejně jako zločiny, jež popisoval. Otec neustále opakoval, že tohle je konec našeho hostince, že lidi přestanou chodit, protože se nenechají týrat a urážet a nemají zájem chodit spát celí vyděšení, ale já jsem přesvědčen, že nám jeho přítomnost

prospěla. V té době se sice báli, ale později na to vzpomínali celkem rádi. Bylo to vítané vytržení z poklidného venkovského života, a našla se dokonce skupinka mladíků, kteří předstírali, že ho obdivují, říkali mu „pravý mořský vlk“ a „stará páka“ a podobně a prohlašovali, že kvůli takovým jako on nahání Anglie na moři všem ostatním hrůzu.

Na jednu stranu byl zřejmě na nejlepší cestě k tomu, aby nás přivedl na mizinu, neboť u nás bydlel celé týdny a z týdnů brzy byly měsíce, takže všechny peníze dávno vyčerpal, a přesto otec nikdy nenašel odvahu říct mu o další. Když se o tom náhodou zmínil, kapitán si odfrkl nosem tak mocně, že to znělo jako zaburácení, a pohledem vyhnal mého otce z místnosti. Viděl jsem ho, jak si po takovém odmítnutí hněte ruce, a jsem si jist, že mrzutost a hrůza, v níž žil, významně uspíšily jeho předčasnou a nešťastnou smrt.

Za celou dobu, co u nás kapitán bydlel, nezměnil nic na svém oblečení, jen od podomního obchodníka si koupil nové punčochy. Jeden z rohů na jeho klobouku poklesl a on ho nechal viset, ačkoli ho musel nesmírně rozčilovat, když zafoukal vítr. Pamatuju si, jak vypadal jeho kabát, který si po večerech ve svém pokoji flikoval, jak se dalo, a vzpomínám si, že ke konci už jej tvořily jen záplaty. Nikdy nikomu nepsal, žádné dopisy nedostával a nemluvil s nikým než se sousedy, a i s těmi většinou jen když byl zpitý rumem. Jeho velkou truhlu nikdo nikdy neviděl otevřenou.

S odporem se setkal jen jedinkrát, a to bylo ke konci, když to s mým nebohým otcem šlo již strmě z kopce, z nějž už nebylo návratu. Jednou navečer se na něj přišel podívat doktor Livesey, snědl večeři, kterou mu dala moje matka, a odešel si do lokálu vykouřit dýmku, než mu z vesnice přivedou koně, protože jsme v hostinci neměli koňské stání. Vešel jsem za ním a dodnes si pamatuju ten ostrý kontrast mezi upraveným, zářivým lékařem se sněhobílým pudrem na paruce, jasnýma černýma očima a příjemným vystupováním a neohrabanými venkovany a především tím špinavým, mohutným a ošuntělým strašákem, opilým tak, že sotva seděl a opíral se o stůl. Zničehonic spustil – kapitán, aby bylo jasno – tu svou otřepanou písničku.

Patnáct chlapů na truhle mrtvýho sedí,
johoho, a pijou rum.
ostatní ze světa sprovodil chlast a ďábel,
johoho, a pijou rum.

Ponejprv jsem se domníval, že „truhla mrtvýho" je ta bedna, která stojí nahoře v jeho pokoji, a tahle myšlenka se v mých snech mísila s představou jednonohého námořníka. Ale časem jsme popěvku přestali věnovat zvláštní pozornost a ten večer jej poprvé slyšel jedině doktor Livesey a pozoroval jsem na něm, že to v něm nevyvolalo žádný příjemný účinek, neboť na okamžik popuzeně vzhlédl, než se zase dal do hovoru se starým zahradníkem Taylorem o nejnovějším léku na revma. Kapitán se mezitím svým vlastním zpěvem rozjařoval, až nakonec práskl rukou do stolu, což jak všichni věděli, znamenalo, že má být ticho. Všechny hlasy naráz ztichly, jen lékařův ne. Doktor Livesey dál mluvil, zřetelně a laskavě, a zhruba po každém druhém slově si krátce potáhl z dýmky. Kapitán se na něj na okamžik zlostně zahleděl, pak znovu mávl rukou, podíval se ještě zlostněji, načež se zlou kletbou hlubokým hlasem pronesl: „Ticho tam v podpalubí!"

„To mluvíte na mě, pane?" povídá doktor, a když mu ten hrubián s další kletbou sdělil, že ano, odvětil: „Vám já můžu říct jediné, vážený pane. Jestli budete dál takhle pít rum, na světě bude brzy o jednoho špinavého ničemu míň!"

Námořníkův vztek byl strašlivý. Vyskočil na nohy, vytáhl zavírák, otevřel ho a nechal ho ležet v dlani, jako by chtěl doktora přišpendlit ke zdi.

Lékař však nehnul brvou. Mluvil s ním dál jako doposud, přes rameno a stejným hlasem, dost silným, aby ho slyšel celý lokál, ale zcela klidně a vyrovnaně: „Jestli ten nůž okamžitě nevrátíte do kapsy, na svou čest vám slibuji, že vás soud při nejbližší příležitosti nechá pověsit."

Následovala bitva pohledů, ale kapitán zanedlouho podlehl, uklidil nůž a s vrčením zbitého psa se posadil.

„A teď, pane," pokračoval doktor, „už vím, že v mém kraji pobývá člověk jako vy, a tak počítejte s tím, že si na vás budu ve dne v noci dávat

pozor. Nejsem jen lékař, ale i smírčí soudce. A jestli se na vás doslechnu jedinou stížnost, byť jen na nevhodné chování, jakého jste se dopustil dnes večer, postarám se, aby vás sebrali a vyhostili. Snad vám to bude dostatečným varováním."

Zanedlouho ke dveřím dorazil kůň doktora Liveseye a ten odjel, ale kapitán byl ten večer i mnoho následujících večerů krotký jako beránek.

2
V níž se objeví Černý pes a zase zmizí

Nedlouho poté došlo k první z tajemných událostí, které nás kapitána nakonec nadobro zbavily, ne však jeho záležitostí, jak sami brzy zjistíte. Byla tuhá zima, dlouhé dny silně mrzlo a honily se divoké vichřice. Od začátku bylo jasné, že chudák můj otec se jara nejspíš nedožije. Den ode dne chřadl a já s matkou jsme museli obstarat celý hostinec, a tak jsme se měli co otáčet a nepříjemnému hostovi jsme nevěnovali příliš pozornosti.

Stalo se to jednoho časného lednového rána – mrzlo, až praštělo, zátoka byla celá šedá od jinovatky, vlny se jemně přelévaly přes kameny, slunko se sotva přehouplo přes vrcholky kopců a jeho paprsky sahaly daleko na mořskou hladinu. Kapitán vstal toho dne dřív než obvykle a vyrazil na pláž. Šavle se mu houpala pod širokými šosy starého modrého kabátu, pod paží nesl mosazný dalekohled a klobouk měl pošoupnutý do týla. Pamatuju si, že za ním zůstávaly obláčky jeho dechu a poslední, co jsem slyšel, než zašel za mohutnou skálu, bylo hlasité rozhořčené odfrknutí, jako by ho v duchu pořád pronásledoval doktor Livesey.

Matka byla nahoře s otcem a já dole chystal na stůl snídani, než se kapitán vrátí, když se otevřely dveře a dovnitř vešel muž, kterého jsem nikdy předtím neviděl. Byl to bledý lojovitý chlapík, na levé ruce mu chyběly dva prsty, a i když měl šavli, nevypadal jako rváč. Na námořníky jsem dával dobrý pozor, na ty jednonohé i dvounohé, a tenhle mi nešel na rozum. Nevypadal jako námořník, a přece z něj jakýsi závan moře šel.

Zeptal jsem se ho, co si přeje, a on odpověděl, že si dá rum. Ale když jsem pro něj chtěl jít, sedl si na stůl a pokynul mi, abych přistoupil blíž. Zůstal jsem stát na místě, v ruce ubrousek.

„Pojď sem, chlapče," povídá. „Pojď blíž."

Udělal jsem krok směrem k němu.

„Tenhle stůl chystáš pro mýho kamaráda Billa?“ zeptal se s lišáckým pohledem.

Odvětil jsem, že jeho kamaráda Billa neznám a že ten stůl je pro našeho hosta, kterému říkáme kapitán.

„Inu,“ na to on, „je dost možný, že můj kamarád Bill si nechá říkat kapitán. Má jizvu na tváři a náramný způsoby, zvlášť když se napije. Dejme tomu, že ten váš kapitán má na tváři jizvu, a dejme tomu, že to je pravá tvář. Ha, vidíš? Říkal jsem to. A teď mi pověz, je můj kamarád Bill doma?“

Odpověděl jsem, že je venku na procházce.

„Kudy, chlapče? Kterým směrem šel?“

Když jsem ukázal ke skále a řekl mu, kudy a kdy asi tak se kapitán vrátí, a pak odpověděl ještě na několik otázek, povídá ten muž: „Dobrá, tak já se teda napiju na zdraví mýho kamaráda Billa.“

Výraz v jeho tváři prozrazoval, že to nemyslí ani trochu dobře, a měl jsem své důvody se domnívat, že cizinec se mýlí, i kdyby svá slova myslel vážně. Ale pak jsem si řekl, že to není moje věc, a navíc bylo v té situaci těžké se rozhodnout, co mám dělat. Cizinec postával hned za dveřmi hostince a vykukoval ven, jako když kočka číhá na myš. V jednom okamžiku jsem vyšel ven, ale on mě okamžitě zavolal zpátky, a protože jsem neposlechl tak rychle, jak si představoval, výraz v jeho lojovité tváři se hrozivě změnil a on zasakroval tak, že jsem poskočil. Když jsem byl zase uvnitř, vrátil se ke svým předešlým způsobům, trochu mi pochleboval, trochu se uškleboval, poplácal mě po rameni, pochválil mě a řekl mi, že se mu docela zamlouvám. „Mám taky syna,“ prohlásil, „jako by ti z oka vypadl, jsem na něj moc hrdej. Ale jednu věc kluci potřebujou. Disciplínu, chlapče. Disciplínu. Kdyby ses někdy plavil s Billem, nebylo by potřeba ti nic opakovat, to mi věř. To nemá Bill ve zvyku a u těch, co se s ním plavili, to nestrpěl. A tamhle ho vidím, to je dozajista můj kamarád Bill, pod paží má dalekohled, pámbu mu požehnej. My dva se vrátíme do lokálu, chlapče, stoupneme si za dveře a trochu Billa překvapíme – znova říkám, pámbu mu požehnej.“

Když to cizinec řekl, zacouvali jsme společně do jídelny a on mě postrčil za sebe do kouta, takže jsme oba byli schovaní za otevřenými dveř-

mi. Byl jsem nervózní a vyplašený, jak si jistě dovedete představit, a ani trochu mě neuklidňovalo, že sám cizinec se zjevně bojí. Odkryl jílec šavle a uvolnil ji v pochvě. Celou dobu, co jsme tam stáli, polykal, jako by měl knedlík v hrdle, jak se říká.

Konečně dovnitř vpochodoval kapitán, práskl za sebou dveřmi, nepodíval se nalevo ani napravo a rázoval rovnou ke stolu, kde na něj čekala snídaně.

„Bille," pronesl cizinec hlasem, který měl zřejmě být silný a sebejistý.

Kapitán se obrátil na patě čelem k nám. Hnědá barva z jeho tváře zmizela, dokonce i nos měl modrý. Vypadal jako člověk, který vidí ducha či ďábla či něco ještě horšího, jestli něco takového je. A na mou věru, bylo mi ho líto, když jsem viděl, jak staře a nemocně najednou vypadal.

„No tak, Bille, vždyť mě znáš. Poznáš přece starýho kamaráda námořníka, ne?" povídá cizinec.

Kapitán jako by zalapal po dechu.

„Černej pes!" pronesl.

„A kdo jinej?" opáčil ten druhý o něco klidněji. „Černej pes, z masa a kostí, přišel jsem se sem k Admirálu Benbowovi podívat na svýho starýho kamaráda Billa. Co my dva jsme toho spolu zažili, Bille, od tý doby, co jsem přišel o tyhle dva prsty," a zvedl svou znetvořenou ruku.

„Tak vidíš," na to kapitán. „Tak jsi mě našel, tady mě máš… O co ti jde? Povídej."

„O tebe, Bille," odvětil Černý pes. „O tebe mi jde, Billy. Dám si štamprli rumu tady od toho mladíka, kterýho jsem si tak oblíbil. A pak si spolu s dovolením sedneme a promluvíme si hezky zpříma, jako starý kamarádi."

Když jsem se vrátil s rumem, už seděli naproti sobě u kapitánova stolu se snídaní – Černý pes blíž ke dveřím a bokem, aby mohl jedním okem hlídat námořníka a druhým ústupovou cestu.

Nařídil mi, abych odešel, ale dveře nechal dokořán. „Žádný špehování klíčovou dírkou, chlapče." A tak jsem je opustil a uklidil se za nálevní pult.

Sice jsem natahoval uši, jak jsem mohl, ale dlouho jsem neslyšel nic než tichý šum hovoru. Pak se hlasy začaly zesilovat a já tu a tam zachytil slůvko či dvě od kapitána, většinou kletby.

„Ne, ne, ne, ne. A dost už!“ zvolal jednou. A pak ještě: „Jestli se chceš bít, tak do toho!“

Pak zčistajasna mocný příval nadávek a dalších zvuků – židle a stůl se kácely na hromadu, následoval ocelový třesk a pak bolestivý výkřik a vzápětí jsem Černého psa zahlédl, jak horem pádem utíká. Kapitán mu byl v patách, oba běželi s tasenými šavlemi a prchajícímu z levého ramene crčela krev. Těsně u dveří kapitán vyslal k Černému psu poslední mocný úder, který by ho dozajista rozťal vedví, nebýt toho, že jej zastavil náš vývěsní štít. Na dolním okraji je dodnes patrný zásek.

Ta rána celý souboj ukončila. Jakmile byl Černý pes venku na cestě, navzdory svému zranění předvedl velmi rychlé nohy a za půl minuty zmizel za kopcem. Kapitán zůstal poněkud zmateně stát pod vývěsním štítem. Pak si několikrát přejel rukou přes oči a konečně se obrátil a vešel zpátky do domu.

„Jime,“ povídá, „rum.“ Trochu se přitom zapotácel a musel se opřít jednou rukou o zeď.

„Nejste zraněný?“ zvolal jsem.

„Rum,“ zopakoval. „Musím odsud pryč. Rum! Rum!“

Odběhl jsem pro něj, ale z toho, co se tu odehrálo, jsem byl poněkud rozechvělý, a tak jsem rozbil skleničku a polil celý výčep, a než jsem stihl překonat svou nemotornost, zaslechl jsem z jídelny ránu, a když jsem tam doběhl, kapitán ležel jak široký tak dlouhý na podlaze. V tu chvíli se dole objevila matka, protože ji vyplašil křik a zvuky souboje, a tak mi běžela na pomoc. Společně jsme mu zvedli hlavu. Dýchal nahlas a ztěžka, ale oči měl zavřené a v obličeji hroznou barvu.

„Propánajána,“ zvolala matka, „taková ostuda! A chudák nemocný otec!“

Netušili jsme, jak kapitánovi pomoct, a neměli jsme ponětí, co se stalo, snad jen že byl v boji s cizincem smrtelně zraněn. Pro jistotu jsem vzal rum a pokusil se mu ho nalít do krku, ale měl pevně zaťaté zuby a v čelistech

sílu jako lev. Náramně se nám ulevilo, když se otevřely dveře a dovnitř vešel doktor Livesey, který se přišel podívat na mého otce.

„Pane doktore!“ zvolali jsme. „Co máme dělat? Kde je zraněný?“

„Zraněný? Houby s octem!“ opáčil lékař. „Je zraněný asi tak jako vy nebo já. Toho člověka ranila mrtvice, jak jsem ho varoval. Vy, paní Hawkinsová, doběhněte nahoru za manželem, a jestli můžete, tak mu nic neříkejte. Já budu muset udělat, co bude v mých silách, abych zachránil krajně bezcenný život tohohle pána. Jime, dones mi lavor.“

Než jsem se vrátil s lavorem, doktor roztrhl kapitánovi rukáv a odhalil jeho mocnou šlachovitou paži. Na několika místech byla potetovaná. Na předloktí měl kapitán jasně a úhledně vyvedeny nápisy „hodně štěstí“, „dobrý vítr“ a „Billy Bones si bere, co chce“, pod ramenem měl obrázek šibenice s oběšencem – načrtnutý zřejmě s vervou.

„Prorocké,“ poznamenal lékař a dotkl se tetování prstem. „A teď, pane Billy Bonesi, jestli se tak opravdu jmenujete, se podíváme, jakou barvu má vaše krev. Jime,“ obrátil se na mě, „nebojíš se krve?“

„Ne, pane doktore,“ odvětil jsem.

„Dobrá,“ přitakal doktor. „V tom případě mi podrž lavor.“ Vytáhl skalpel a prořízl muži žílu.

Vyteklo mnoho krve, než kapitán otevřel oči a zamženýma očima se rozhlédl. Nejprve dal nezaměnitelným zamračením najevo, že poznal lékaře. Pak jeho pohled spočinul na mně a objevila se v něm úleva. Náhle však jeho obličej změnil barvu a on se pokusil posadit a vypravil přitom ze sebe: „Kde je Černej pes?“

„Žádný Černý pes tu není,“ odvětil doktor, „leda pořádná opice. Přebral jste rumu a dostal jste mrtvici, přesně jak jsem vám předpověděl. A já vás teď proti své vůli vytáhl hlavou napřed z hrobu. Poslyšte, pane Bonesi –“

„Nejmenuju se Bones,“ přerušil ho.

„Na tom vcelku nesejde,“ odvětil doktor. „Jmenuje se tak jeden bukanýr, jehož existence je mi známa, a já vám tak říkám v zájmu stručnosti. Rád bych vám řekl toto: jedna sklenka rumu vás nezabije, ale jednou to u vás nikdy neskončí a vsadil bych paruku na to, že jestli toho brzy

nenecháte, tak vás to bude stát život. Rozumíte mi? Zemřete a bude vás čekat příbytek od Boha, jak se píše v Bibli. Tak se snažte. Pomůžu vám aspoň do postele."

Společně jsme ho s velkým úsilím dovlekli nahoru a položili na postel. Hlava mu poklesla na polštář, jako by omdlel.

„Radím vám dobře," pronesl doktor. „Chci mít čisté svědomí. Pro vás rum znamená smrt."

Nato odešel, aby se podíval na otce, a vzal mě přitom za paži a odvedl s sebou.

„Nic to není," sdělil mi, jakmile zavřel dveře. „Pustil jsem mu žilou, takže by měl chvíli vydržet v klidu. Ať týden leží a ani se nehne, bude to tak nejlepší pro něj i pro vás. Další mrtvice by ho mohla zabít."

3
Černá známka

Kolem poledního jsem se zastavil u kapitánových dveří s chladivými nápoji a léky. Ležel skoro přesně tak, jak jsme ho položili, jen o něco výš, a vypadal malátně a rozrušeně zároveň.

„Jime," povídá, „ty jsi tu jedinej, co za něco stojí, a dobře víš, že jsem se k tobě vždycky choval jaksepatří. Nemine měsíc, abych ti nedal stříbrnou čtyřpenci. Jak vidíš, kamaráde, jsem na tom teď prachmizerně, všichni mě opustili. Buď tý lásky, Jime, a dones mi žbrďol rumu, jo?"

„Pan doktor –" začal jsem.

Jenže on mě přerušil a sice chabým hlasem, ale pěkně od plic doktora proklel. „Doktoři jsou verbež," ucedil. „A co ten váš ví o námořnících? Byl jsem na místech, kde bylo horko jako v pekle, chlapi kolem mě padali na žlutou zimnici, zemětřesení cloumalo zemí, až se vlnila jako moře – co ten felčar o takovejch krajích ví? A to ti povídám, žil jsem z rumu. Pil jsem ho, jedl jsem ho, spal jsem s ním. A jestli si ho nemůžu dát teď, když je ze mě ubohej vrak vyvrženej na mělčinu, budeš mít mou krev na rukou ty, Jime, a ta veš doktorská." Následoval další příval nadávek. „Jen se koukni, jak se mi klepou prsty," pokračoval prosebně. „Neudržím je v klidu ani na chvilku. Celej boží den jsem neměl ani kapku. Ten felčar je blb, abys věděl. Jestli si nedám kapku rumu, Jime, tak uvidím strašný přízraky, a nebude to poprvý. Tamhle za tebou v koutě jsem viděl starýho Flinta, vidím ho před sebou jako z masa a kostí. Jestli ty přízraky zase zahlídnu, tak vám tu udělám kůlničku na dříví, a to už jsem něco zažil. Doktor sám říkal, že jedna sklenička mi neublíží. Dones mi štamprli a já ti dám zlatou guineu, Jime."

Jeho rozrušení se stupňovalo a mě to znepokojovalo kvůli otci, protože mu ten den nebylo vůbec dobře a potřeboval klid. Navíc mě uchlácholila lékařova slova, teď znovu zopakovaná, a taky mě trochu urazila nabídka úplatku.

„Já o vaše peníze nestojím," opáčil jsem, „chci jen to, co dlužíte mému otci. Donesu vám jednu skleničku, víc ne."

Když jsem se vrátil, dychtivě mi vytrhl sklenici z ruky a vypil ji.

„Jo jo," řekl potom, „to už je lepší. A ještě mi řekni, kamaráde, říkal ten doktor, jak dlouho mám tady na tom starým kavalci ležet?"

„Aspoň týden," odpověděl jsem.

„Hrome!" zaburácel. „Tejden! To nepůjde, tou dobou už mi pošlou černou známku. Jdou po mně chlapi, co ze mě chtěj vyrazit duši, chlapi, kterým nestačí, co mají, a rádi by i to, co patří jinejm. Řekni mi, chová se takhle správnej námořník? Jenže já jsem duše spořivá. Nikdy jsem nic zbytečně neutratil ani neztratil. A přelstím je zas. Nebojím se jich. Překonám další zrádnej útes a namažu si je na chleba."

Při té řeči se s velkými obtížemi zvedl z postele a chytil se mě za rameno s takovou silou, až jsem málem vykřikl. Nohy za sebou tahal jako chromé. Jeho odhodlaná slova smutně kontrastovala se slabostí v jeho hlase. Když se mu podařilo posadit se na pelest, odmlčel se.

„Ten doktor mi dal zabrat," zamumlal po chvíli. „Zvoní mi v uších. Polož mě zpátky."

Než jsem mu stihl jakkoli pomoct, složil se zase na postel a chvíli ležel mlčky.

„Jime," ozval se pak. „Viděls dneska toho námořníka?"

„Černého psa?" zeptal jsem se.

„Jo. Černýho psa," přitakal. „Špína chlap. Ale ještě horší jsou ty, co ho za mnou poslali. Jestli se mi nepodaří jim nijak upláchnout a dají mi černou známku, tak půjdou po mý starý námořnický truhle. Sedneš na koně – umíš to, ne? Tak, zkrátka sedneš na koně a pojedeš k tomu – nebo ne, pojedu já! – pojedu za tím doktorským všivákem a řeknu mu, ať sežene všechno, co má ruce a nohy, smírčí soudce a tak, a svolá je k Admirálu Benbowovi – celou Flintovu starou posádku, chlapy i plavčíky, všechny, co ještě zbyli. Já byl jeho první důstojník, první důstojník starýho Flinta, a já jedinej to místo znám. Řekl mi o něm, když jsme kotvili v Savannah, to už byl v posledním tažení, ležel tam jako teď já tady. Ale ne že cekneš, leda by mi dali černou známku nebo uvidíš zas

toho Černýho psa nebo námořníka s jednou nohou. Jime, na toho dávej největší pozor."

„Ale co je to ta černá známka, kapitáne?" zeptal jsem se.

„To je předvolání, kamaráde. Já ti řeknu, jestli se jim to povede. Ale ty měj oči na šťopkách, Jime, a šábneme se rovným dílem, na mou čest."

Ještě chvíli cosi vykládal a hlas mu přitom pořád slábl, ale chvíli potom, co jsem mu dal lék a on si ho ode mě vzal jako dítě, s poznámkou „Žádnej námořník ještě nikdy nechtěl léky jako já!" konečně usnul, tvrdě, jako by padl do mdlob, a já ho tak nechal. Co mám dělat, když všechno půjde dobře, jsem se nedozvěděl. Nejspíš jsem měl všechno vypovědět doktorovi, protože jsem se k smrti bál, že kapitán zalituje, s čím vším se mi svěřil, a skoncuje to se mnou. Jenže nakonec se všechno seběhlo jinak. Můj ubohý otec ten večer náhle skonal, což ostatní záležitosti odsunulo stranou. Naše utrpení, návštěvy sousedů, zařizování pohřbu a všechna práce, kterou bylo potřeba v hostinci udělat, mě zaměstnaly natolik, že jsem měl sotva čas na kapitána pomyslet, natož abych se ho bál.

Druhý den ráno sešel dolů a jako vždy usedl k jídlu, ale jedl méně a obávám se, že rumu si naopak dal více než obvykle, neboť se sám obsluhoval u nálevního pultu a frkal a mračil se přitom tak, že se mu nikdo neodvažoval bránit. Večer před pohřbem se opil, jak zákon káže, a bylo otřesné v truchlícím domě poslouchat, jak skřehotá tu svou šerednou námořnickou písničku. Při tom všem však působil velmi slabě a my se báli o jeho život, a doktor měl zničehonic cosi na práci mnoho mil od nás a po otcově smrti už k nám nedocházel. Kapitán den ode dne chřadl, místo aby nabíral sílu. Šoural se po schodech nahoru a dolů a ze salonu do výčepu a zpátky a tu a tam vystrčil nos ze dveří a nasál vůni moře, a neustále se přidržoval stěn a dýchal přitom rychle a ztěžka, jako by vystoupal na strmou horu. Mě zásadně neoslovoval a já byl přesvědčen, že sám zapomněl, co všechno mi svěřil, ale náladu měl rozmarnější, a pokud mu to tělesný stav dovoloval, tak i násilnější. Když se teď opil, tasil šavli a položil ji před sebe na stůl. Ale lidí si všímal čím dál méně a vypadal, jako by se uzavřel ve svých myšlenkách. Jednou například k našemu nesmírnému

údivu změnil melodii a spustil jakousi venkovskou milostnou písničku, kterou se naučil nejspíš v mládí, ještě než se začal plavit po mořích.

Tak plynul čas až do tří hodin studeného, mlhavého a sychravého odpoledne den po pohřbu, kdy jsem se pln chmurných myšlenek na otce zastavil u dveří a vtom jsem uviděl, jak se po cestě kdosi pomalu přibližuje. Zjevně byl slepý, protože před sebou ťukal holí a oči a nos měl převázané rozměrným zeleným šátkem. Hrbil se, snad věkem či slabostí, a na sobě měl starý odrbaný námořnický kabát s kapucí, v němž vypadal celý znetvořený. V životě jsem neviděl hrozivějšího člověka. Zastavil se kousek od hostince a kamsi před sebe spustil podivně zpěvavým hlasem: „Najde se dobrá duše, která by prozradila nebohému slepci, jenž přišel o zrak při laskavé obraně rodné Anglie – Bůh žehnej králi Jiřímu! –, kde či v kterém koutě země se právě nachází?“

„Jste u Admirála Benbowa v zátoce Black Hill, dobrý muži,“ povídám.

„Slyším hlas,“ odvětil muž, „mladý hlas. Podáš mi ruku, milý mladý příteli, a zavedeš mě dovnitř?“

Natáhl jsem ruku a to strašlivé, vemlouvavé stvoření bez očí mi ji vmžiku chytilo jako do svěráku. Lekl jsem se tak, že jsem se pokusil ucuknout, ale slepec si mě jediným pohybem ruky přitáhl k sobě.

„A teď mě odveď ke kapitánovi, kluku,“ řekl.

„To neudělám, pane,“ odvětil jsem.

„Ale,“ protáhl muž. „Tak dost. Koukej mě tam vzít, jinak ti zlámu ruku.“

Zkroutil mi přitom paži, až jsem vykřikl.

„Pane,“ řekl jsem, „jde mi o vaše dobro. Kapitán není, kdo býval. Sedává tu s tasenou šavlí. Jiný pán –“

„Dost už, koukej mazat,“ přerušil mě. A já nikdy předtím neslyšel hlas tak krutý a chladný a zlý jako jeho. Děsil mě víc než ta bolest a já zkrotl a vešel dovnitř a zamířil rovnou do salonu, kde seděl nemocný starý bukanýr, zmámený rumem. Slepec se ke mně tiskl, svíral mě železnou pěstí a opíral se o mě vahou, kterou jsem jen tak tak unesl. „Doveď mě rovnou k němu, a až na mě uvidí, křikni: ‚Vedu ti kamaráda, Bille.‘ Jestli to neuděláš, tak uvidíš,“ a cukl mnou tak, že mi bylo na omdlení. Byl jsem

z toho slepého žebráka tak vyděšený, že jsem úplně zapomněl na strach z kapitána, a jakmile jsem otevřel dveře do salonu, roztřeseným hlasem jsem vykřikl, co mi nařídil.

Chudák kapitán zvedl oči a stačil mu jediný pohled, aby z něj všechen rum rázem vyprchal a on zcela vystřízlivěl. Výraz v jeho tváři nezračil ani tak strach, jako spíš smrtelný děs. Pokusil se vstát, ale myslím, že k tomu neměl v těle dost sil.

„Jen pěkně zůstaň sedět, Bille," pronesl žebrák. „Sice nevidím, ale slyším, i když jen pohneš prstem. Musí to bejt. Natáhni levou ruku. Chlapče, vezmi ho za zápěstí a přitáhni mi tu ruku k pravačce."

Oba jsme do písmene splnili, co po nás chtěl, a já si všiml, že rukou, v níž držel hůl, cosi vtiskl kapitánovi do dlaně a ta se kolem toho okamžitě sevřela.

„A tím je to vyřízeno," prohlásil slepec, načež mě ihned pustil a s neuvěřitelnou přesností a hbitostí se vybelhal ze dveří na cestu. Já zůstal stát jako přimrazený a poslouchal vzdalující se ťukání jeho hole.

Nějakou chvíli trvalo, než jsme se s kapitánem vzpamatovali, ale nakonec jsem mu zvolna pustil zápěstí, které jsem pořád svíral, a on si ruku přitáhl a pohlédl do dlaně.

„Deset hodin!" vykřikl. „Zbejvá šest hodin. To ještě stihnem." Vyskočil na nohy.

Jenže zavrávoral, ruka mu vylétla vzhůru k hrdlu, chvíli se kymácel a pak s velmi zvláštním zvukem padl jako podťatý čelem na zem.

Okamžitě jsem k němu přiskočil a zavolal na matku. Jenže všechen spěch byl marný. Kapitán byl na místě mrtev, skolila ho mrtvice. Těžko se to chápe, protože jsem toho chlapa nikdy neměl v lásce, ačkoli poslední dobou mi ho začalo být líto, ale jakmile jsem zjistil, že zemřel, z očí mi vytryskla záplava slz. Bylo to mé druhé setkání se smrtí a srdce jsem měl pořád ještě plné smutku nad tím prvním.

4
Námořnická truhla

Samozřejmě jsem neváhal a pěkně zatepla jsem matce vyklopil všechno, co jsem věděl a co jsem jí možná měl říct už daleko dřív, a zničehonic jsme se ocitli ve složitém a nebezpečném postavení. Část mužových peněz – měl-li jaké – patřila zcela jistě nám, ale bylo krajně nepravděpodobné, že by kapitánovi spoluplavci, zvlášť ty dva exempláře, které jsem viděl, Černý pes a ten slepý žebrák, byli ochotni vzdát se kořisti, aby zaplatili dluhy za mrtvého. Kdybych uposlechl kapitánův příkaz, sedl na koně a rozjel se pro doktora Liveseye, nechal bych matku o samotě, což bylo nemyslitelné. Jenže ani já, ani ona jsme v tom domě nemohli dlouho zůstat. Všechno nám tu naháněl strach, praskání uhlíků v kamnech v kuchyni i tikot hodin. Našim uším to znělo, jako by se k nám z okolí neustále přibližovaly plíživé kroky. A s mrtvým kapitánovým tělem na podlaze salonku a s myšlenkou na toho odpudivého slepého žebráka byly okamžiky, kdy mi, jak se říká, hrůzou tuhla krev v žilách. Bylo nutné okamžitě něco podniknout a nás konečně napadlo vypravit se společně do vedlejší vesnice pro pomoc. Vyrazili jsme bez okolků. Tak, jak jsme byli, jsme vyběhli do houstnoucího večera a mrazivé mlhy.

Osada ležela jen několik set yardů od nás, na břehu vedlejší zátoky. Od nás na ni vidět nebylo. Velmi mě uklidňovalo, že to bylo opačným směrem, než odkud se objevil ten slepec a kam pak zřejmě zase zmizel. Cesta nám netrvala dlouho, i když jsme se občas zastavili a poslouchali. Ale nic nezvyklého nebylo slyšet – nic než obvyklý šum příboje a křik lesních tvorů.

Už svítily svíčky, když jsme došli do vesnice, a já nikdy nezapomenu, jak rád jsem tu žlutou záři v oknech a dveřích viděl. Jenže nakonec se ukázalo, že ničeho dalšího se tu už nedočkáme. Protože – a člověk by se domníval, že se za to zdejší muži budou stydět – nikdo nebyl ochoten

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázku z knihy Poklad na ostrově**.**
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.